Lejla Mušanović

07.09.2026. 10:22
Pogledano: 479 puta

Sevdalinka

Čas kroz posjetu Kući sevdaha, slušanje i izvođenje sevdalinke, razgovor i likovno stvaralaštvo razvija poštovanje prema kulturnoj baštini. Učenici upoznaju tradiciju, izražavaju emocije te jačaju toleranciju, zajedništvo i mir.

Organizacijski oblik nastave

3. razred - Razredna nastava

Vrsta nastavnog procesa

Osnovna vrsta nastave - Redovna nastava

Suradnja škole sa roditeljima i zajednicom te razvoj školskog kolektiva

Aktivnosti sa učenicima

Trajanje

45 minuta

Oblasti

Umjetničko područje

Jezičko-komunikacijsko područje

Društveno-humanističko područje

Predmet

Interdisciplinarno područje

Ključne kompetencije

Kompetencija pismenosti

Učiti kako učiti

Kompetencija kulturološke svijesti i istraživanja

Ciljevi i ishodi učenja i poučavanja
Cilj: Učenici će prepoznati i razumjeti značaj sevdalinke kao dijela kulturne baštine Bosne i Hercegovine te kroz pjevanje, razgovor i likovno izražavanje analizirati njene vrijednosti i razvijati poštovanje prema tradiciji, zajedništvu i kulturnoj različitosti.

Ishodi:

Učenik/učenica:

- pjeva po sluhu i notnom tekstu razvijajući muzikalnost i muzičko pamćenje
- izvodi memorisane sadržaje razvijajući osjećaj za visinu, trajanje i kvalitet tona te glasnoću i brzinu
- primjenjuje pravila standardne gramatike pri pisanju
- analizira strukturu različitih tekstova i većih dijelova teksta (npr. odlomak, poglavlje, strofa i sl.) i utvrđuje kako se odnose jedni prema drugima ili prema cjelini
- istražuje značajne događaje i spomenike kulture užeg zavičaja
- opisuje elemente kulturne baštine Bosne i Hercegovine
- primjenjuje likovne materijale i tehnike u vlastitom likovnom/vizuelnom izražavanju
- likovno interpretira elemente kulturne baštine kroz kreativno izražavanje

Detaljan opis realizacije

Aktivnost 1

Učitelj organizira posjetu Kući sevdaha kao uvodnu motivacijsku aktivnost.

Aktivnost 2

Učitelj motiviše učenike pitanjima, kako bi uspješno ispunili KWL tabelu. Šta već znaju o sevdalinci? Da li su je nekada čuli i gdje? Šta očekuju od posjete Kući sevdaha? Učenici se uvode u K-W-L tabelu koju će popunjavati tokom posjete.

Aktivnost 3

Učenici individualno popunjavaju tabelu, uz upute: K- šta znam, razmislite i napišite sve što već znate o sevdalinci. W- šta želim znati, napišite šta vas zanima i šta biste voljeli

saznati tokom posjete. L- šta sam naučio, ovaj dio ćete popuniti nakon aktivnosti islušanja izvođenja.

Aktivnost 4

Učitelj usmjerava učenike da pažljivo slušaju izvođenje i interpretaciju
sevdalinke u prostoru Kuće sevdaha uživo ili audio zapis ˝Kada ja pođoh na Bembašu – Himzo Polovina˝ (YouTube). Učenici doživljavaju pjesmu i nakon slušanja izražavaju svoje utiske usmeno o emocijama koje su prepoznali. Učitelj ih podstiče da govore jasno i potpunim rečenicama.

Aktivnost 5

Učenici uočavaju stihove, ponavljaju ih i uočavaju nepoznate riječi koje
objašnjavaju uz pomoć učitelja i kustosa, pokušavaju zajednički otpjevati stihove. Razgovaraju o tome kako prostor i izvođenje utiču na doživljaj muzike.

Aktivnost 6

Učenici na pripremljenom nastavnom listu, odgovaraju na pitanja:
1. Kakvo raspoloženje prepoznaješ u pjesmi?
2. Šta simbolizira Bentbaša u pjesmi?
3. Koje emocije se javljaju u pjesmi?
4. Može li muzika pomoći da ljudi budu bliži i složniji? Zašto?
5. Zašto je ova pjesma važna za našu kulturu? Nakon toga slijedi analiza napisanog.

Učenici iščitavaju odgovore.

Aktivnost 7

Učitelj upoznaje učenike sa značajem Kuće sevdaha kao čuvara kulturne baštine Bosne i Hercegovine. Učenici posmatraju eksponate, stare fotografije i informacije o sevdalinci. Uočavaju povezanost pjesme sa gradovima, ljudima i tradicijom. Učitelj ih usmjerava da zaključe zašto je važno čuvati kulturnu baštinu.

Aktivnost 8

Učenici daju odgovore na pitanja: Zašto je Kuća sevdaha važna? Kako čuva
tradiciju? Ko sve učestvuje u očuvanju baštine? Razgovaramo o uvažavanju različitosti među ljudima važnosti zajedništva i slušanja drugih, načinu kako tradicija može učiti o miru i toleranciji.

Aktivnost 9

Učenici dopunjavaju K-W-L tabelu (L kolonu) novim saznanjima.

Aktivnost 10

Tokom posjete Kući sevdaha, učenici posmatraju tradicionalne instrumente koji se koriste u izvođenju sevdalinke, kao što su šargija, saz i harmonika.

Aktivnost 11

Učenici dobijaju zadatak: Prikaži instrument koji ti je ostao u najjačem utisku. Učenici koriste različite likovne tehnike (olovka, bojice, flomasteri ili vodene boje) kako bi što vjernije ili kreativno prikazali instrument. Učitelj podstiče učenike da obrate pažnju na: oblik instrumenta, detalje (žice, tijelo, ukrase), boje i materijale Na kraju aktivnosti, učenici predstavljaju svoje likovne radove i kratko objašnjavaju koji instrument su izabrali i zašto.

Aktivnost 12

Učitelj okuplja učenike i vodi završni razgovor. Učenici predstavljaju šta su upisali u K-W-L tabelu u koloni „L“.

Aktivnost 13

Refleksija: Šta ste naučili o sevdalinci? Zašto je Kuća sevdaha važna? Kako se čuva kulturna baština? Šta ste danas naučili o zajedništvu, poštovanju i miru kroz sevdalinku i posjetu Kući sevdaha? Učenici odgovaraju na ova pitanja usmeno.

Potrebni resursi

- prezentacija o kulturnoj baštini
- audio zapis sevdalinke
- fotografije instrumenata
- projektor
- A3 papir
- bojice i flomasteri
- nastavne kartice i listići za rad

Praćenje i procjenjivanje

/

Ideje za domaće zadaće (nastavak aktivnosti) i uključivanje roditelja

/

Savjeti za druge nastavnike/ce kod realizacije ove lekcije/teme

/

Metode i tehnike

Collections

Mirovna pedagogija: kompendijum priprema za čas

Priprema za čas - Osnovna škola